

ladi začela z največjo silo iznova, in tajiti ni, da so sedaj zopet na boljsem.

Kitchener piska že na zadnjo luknjo! Iz Preto- poročajo »Standardu«, da se bode z Buri ki so zadnjem dnevu meseca septembra še vedno v ni, postopalo kot z banditi ter da se priredé nanje šaske gonje, katere se udeleže vse čete, ki so na polago in pa nova četa orožnikov. Ta četa pa se le osnuje. Kitchener pokaže sedaj svojo »železno ko«, t. j. sedaj začne nastopati še divjiše in še stalnejše kot doslej. A dosegel ne bo ničesar. Samo se mu zna pripetiti, da bodo postopali tudi Buri Angleži odslej nečloveško ter postrelili vse ujetnike. Bodo pa bodo imeli gotovo potem Angleži večjo. Iz vsilja poročajo, da so dosegli Buri novo večjo zmago. Witzinger burski vodja je nabral v Oranju večjo Burov, prekoračil pri Aliwalu reko Oranje, a se zopet umaknil na ono stran reke. 24. sept. pa je nakrat pojavil zopet na kaplanski strani reke Herschel, zgrabil ondotni angleški tabor ter ga bil in razpršil docela. Brigadni general Murray je bil ubit, 215 Angležev je bilo ubitih, ranjenih ali 2 topa, mnogo streljiva in živil je bilo zaple- nih. Botha se je umaknil v Natalu zopet proti se- ru, kar se smatra le za manever. Buri se zbirajo na portugalski meji. Bati se je, da vderó Buri na portugalsko ozemlje.

Razne stvari.

Samomor. Na Bučah pri Kozjem se je v vasi s puško vstrelil neki posestnik, po domače novan Feštjan. Zjutraj, ko je žena odšla iz hiše, mož, ki je bil še v postelji, snel puško s stene je usmrtil.

Vselej zasluži. Kako si advokatje polnijo svoje pri konzumnih društvih, piše »Slov. N.« sledeče: »at se mora« je svoj čas rekel v Gradiški kazil-

„Ja“, mu smehljaje odgovori Štajerc, „to sem ravno modro naredil. Ti si ja šlišal, kar sem ti ko okar pripovedoval: lepa deklica v vodi mi je Jaz, da je pol ure po vodni poti -- to je seveda em, da strugo, koder teče Drava -- se pase in pri- sem je odrešenja še cela čreda živinice, in to je tudi že podarila. Ker pa jaz vem da se ta reka sem in bez- vija, in bi na tak način bila pot dolga, sem si de- l, da je boljše, če grem kar na suho in jo udarim n ti počez ter potem zopet k vodi, si prihranim pol iko- hoda, da pridem do mi obljubljene živine.

„O ti si jako srečen!“ rekel je nevošljivo Fih- Meniš ti, da bi tudi jaz kaj take živine dobil, se podal na dnu vode?“

„Kajpada, jaz vsaj mislim da boš tudi ti dobil“, pritrdi Štajerc, „ali nesti te pa do vode v žaklju morem, si mi pretežek! Če hočeš sam tje iti in sam v žakelj zlesti, no, potem te bom pa že seljem v vodo prekucnil.“

„Hvala ti lepa, ker mi tako lepo pomagaš“, od-

nici spravljene ropar Ravnik. Kako resnično je to na- čelo, vidimo na pr. pri dr. Šusteršiču. Ta zna res za- služiti. Le poglejmo, kako. Kjer se dobi kak kalin ali kak spekulativen kaplan, ki hoče ustanoviti konsumno društvo, takoj mu priskoči na pomoč dr. Šusteršič. Konsum se ustanovi, ker pri ustanovitvi dr. Šusteršič zasluži. Potem začne konsum delovati. Pri preskrblje- vanju blaga potom „Gospodarske zveze“ zasluži dr. Šusteršič kot načelnik te zveze. Konsumu pridobiva klijentov in dr. Šusteršič zopet zasluži. Konsum mora dolgove iztirjevati in dr. Šusteršič zopet zasluži. Kon- sum potrebuje kredita. Šusteršič mu ga preskrbi pri „Ljudski posojilnici“, in pri tem zasluži. Naposled pride konsum v stiske in ne more ne naprej ne nazaj. Zateče se k dr. Šusteršiču in ta posreduje pri upnikih da počakajo, on pa zopet zasluži. Končno pogine konsum in dr. Šusteršič postane likvidator-pogrebec ter zopet zasluži. Naj se zgodi s konsumom kakor- koli -- dr. Šusteršiču nese dobiček, konsumna sreča in konsumna nesreča. Kdor ne verjame, naj gre vprašat v Kašelj (na Kranjskem). Ondotni klerikalni konsum, je bil že pred dvema letoma prišel na kant, a dr. Šusteršič je tedaj „interveniral“ in stvar do sedaj z veliko spretnostjo zavlačeval. Končno je ka- šeljski konsum, kakor smo že pred nekaj dnevi poro- čali, likvidiral. Konsumarji kolnejo in sakramentirajo, da se kar kadi, kajti treba bo poseči v žep. Po 30 gld. bodo morali plačati kmetje, da se pokrije izguba, dr. Šusteršič pa se lahko smeje, saj je likvidator in on toraj zaslužil še pri pokopu klerikalnega kašelj- skega konsuma. Pač res: Znat' se mora!

Iz Šmarja pri Jelšah. Mi tukaj v Šmarji, pa tudi sosedni Šentvidčani, Ponkovičani, Slivničani itd. ni- mamo miru pred ljudstvoosrečevalnimi (?) nabiralci kmečkega konzumnega društva v Šent-Jurju. Ti ho- dijo po občinah in vabijo k pristopu, ker udov potre- bujejo. Mnogo kmetov, ki so se dali pred dvema leti vpisati, je že izstopilo in nočejo uplačavati. Popolnoma

govori Fihpos. „Ali če jaz tam ne dobim nobene črede ko pridem doli, potem jih boš pa dobil gorkih!“

„O ne, nikar ne misli, da te hočem goljufati!“ In tako sta jo odrinila proti otoku „Republika“ in potem še naprej na most, in postala na mestu kjer je Drava najglobeja. Ko je čreda, ktera je bila žejna, zagledala vodo, hitela je brzo doli, da bi se napila.

„Ali vidiš, kako se ji mudi!“ pravi prebrisani Štajerc. „Ona želi kar hitro pod vodo priti!“

„Ja, le pomagaj mi hitro“, prosi Fihpos, „dru- gače boš dobil batine!“ Hitro je tedaj skočil v velik žakelj, katerega mu je en koštrun za hrbtom prinesel. „Deni še en velik kamen notri, ker se bojim, da bi se drugače ne potopil, ker zdi se mi, da sem zelo shujšal in bi moje kosti znale biti prelahke“, pravi še Fihpos za slovo.

„Bo že šlo!“ pravi Štejerc, dene še en kamen notri, vošči mu še srečen pot in zaveže žakel potem ga pa porine kar čez rante v Dravo. Štrbunk je za- štrbunknilo in Fihpos je zdihnil svojo črno, pregrešno dušo, Štajerc mu pa še zajuckal: „Fitigot Fihpos!“

naravno je, da ima ljudstvo k temu nabiranju največje nezaupanje, ker na mnogih krajih že pokajo kmečke konzumne družbe, pa kljub tem žalostnim izgledom so v Šent Jurju enako, veliko občin obsegajoče konzumno društvo ustanovili. Jaz sem se lotil najstrožjih poizvedb in sem prišel do pravega spoznanja: Oče tega podvzetja je gospod Mikuš v Šent-Jurju, najbogatejši župnik v celi škofiji. Njegovo premoženje se ceni na 50000 gld., pri vseh svojih denarjih je pa nenasiten. Da bi ljudstvo, kateremu se je začelo daniti, spravil s prave poti, je že leta 1899. svojemu kaplanu gospodu Bohaku naročal udariti na nabiralni boben za kmečko konzumno društvo v Šent Jurju. Kmetom je bilo v jeseni leta 1899 obljubljeno, da bodo pri konzumnem društvu sol-štokovnico po 9 kr. kilogram dobili, in da bodo pri tem društvu koj po novem letu 1900 pšenico po 10 gld. 20 kr. 100 kilgr. prodajali. Gospod kaplan Gorišek na Laškem je bil še cenejši. Ta je kmetom obljubil, da bodo sol-štokovnico po 7 kr. pri kmečkem konzumnem društvu dobivali; ko so pa po ustanovitvi ovčice po sol prišle, je pa 11 kr. veljala, na kar so se konzumarji tako raztogotili, da so večinoma svoje zadružne knjige nazaj dali. Šentjurski kmetje so meseca septembra 1899 sol naprej plačali, ali obljubljena sol po 9 kr. od nikoder ni došla, za sol plačani denar pa so kmetje šele po preteku enega leta nazaj dobili; po novem letu 1900 je pa pšenična cena zelo padla in verni kmetje so radi tega 2000 manj dobili pri svoji takorekoč z žulji težko pridelani pšenici ta denar izgubili. V tistem času pa, ko so se Bohakove obljube kot lažnjive izkazale, je bil ta gospod v Maribor predstavljen. Za tem pride kaplan gospod Grobelšek, ki je bil začetkoma miren, sčasoma je pa tudi začel za omenjeno kmečko konzumno društvo močno delovati. Po njegovem premeščanju je kaplan gospod Grega Potokar njegovo ulogo prevzel. Pa tudi predstojnik Urlep, ki največjo gorečnost razvija, se ne bo branil njemu od strani oddajalcev došlih mastnih provizij. Gospod kaplan Melhior Zorko je brez primere fanatično ustanavljal konz. društva, da bi pri tistih svojih 7 bratov preskrbel. Povsod, kamor pogledamo, sama sebičnost, ubogi kmet mora pa, zapeljan po sladkih a goljufivih obljubah, svojo kožo za druge na semenj nositi. Najprej so nameravali prodajalnico konzumnega društva v Št. Jurju napraviti v poslopju, kjer so učitelji, ali okrajno glavarstvo je to prepovedalo! Obljubili so mlekarno, kjer bodo liter mleka po 14 kr. prodajali, sedaj pa za kmeta nevarni konzum vsiljujejo, za katerega ljudem itak ni, ker bi morali svoje premoženje zastaviti in vrhu tega še pete lizati. V Verpetah, Stranicah, Grižah, Šoštanju in neštivilno takih konsumnih društev na Kranjskem je prišlo na kant, pa povsodi je moral kmet plačati, tisti duhoviti voditelji in aranžerji, ki so poprej ljudstvo prigovarjali in vabili, so pa o času popolnoma izginili; razmere našega najbližnjega konzumnega društva pri sv. Hemi niso za nas pa tudi za nobenega pametnega kmeta vabljive. Konzuma ne potrebujemo, ker bi naše premoženje

spravil v nevarnost in se še bolj zadolžili. Ustanovili so naj obljubljeno mlekarno, kjer bode kmet, kakor je bilo rečeno liter mleka za 14 krajc. prodal, s katero obljubo so ljudi za ude privabili, s konzumom pa naj ostanejo kjer hočejo. Ker in kmeti in gospodje kaplani Gorišek, Melhior Zorko in Grega Potokar tako neizrečeno veliko veselje do trgovskega obrta, bilo bi pač mnogo boljše če bi ti gospodje duhovskega stanu izstopili in postali trgovski kmeti. Vsak žid bi se razveselil nad tako dobrimi govorniki prodajajo črno za belo, belo pa za črno. Starogovor pravi: „Čevljar ostani pri svojem kopitu.“ Če je nekdanj dnhovščina dobro uplivala na ljudstvo, sedaj so okrog po vaseh, ljudstvo podučevali o žlaharstvu, cepljenju dreves, in kako lepo so zakonske razpore z milim prigovarjanjem v mir spravljali. Kjer so še sedaj kaj enakega najde? Skoroknik Oblastvo želi take gospodarske zadruga stvariti, kar bi umno poljedelstvo in izobrazbo razširjale, poljedelstvo in gospodarske stroje, umetna gnojila, in dobra semena preskrbovale; take zadruga bi bila sposka podpirala. Seveda bi bilo orodje in stroje, katere posamezen ne more lahko sam kupiti, v vrsti naročiti. Take stroje za čiščenje žita, mlattilne stroje, umetne pluge, stroje za čiščenje detelje, semena od predenca, umetne brane za travnike. Kako močno bi se že sedaj potrebovali stroji za čiščenje, da bi letošnjo z tolikim graham, kokolon glatoj založeno pšenico in oves prečistili, da bi bila tem boljša cena dosegla. Ali vsega tega se v Šent Jurju nič ne sliši, temveč vse hoče le špekulirati hitro obogateti in se za druge nepremišljeno v zakopati.

Posnemanja vredni gospod Muršič. Vsi kmeti, kateri smo pri Sv. Benediktu v Slov. goricah namerno na „Štajerca“, bili smo letos zbirce (bere) oprosti. Gospod kaplan tedaj ni hotel priti k naročnikom „Štajerca“ po zbirco, mi smo se pa smejali. Kateri ta gospod tudi drugače olikan, povedali bomo še deče: Videli smo ga, kako se je na tistem shodu pri Sv. Treh Kraljih dne 25. avgusta potegnil za kmeti. Ko je nek kmet iz Drvanja se pri isti priložnosti oglasil in prosil, da bi rad na poslančeve besede opomnil, mu je g. Muršič to dovolil. Kmetič je začel govoriti, da je njegova misel, da bi se vsi slovenski in nemški kmetje v gospodarskem vprašanju zjedili, da bi potem imeli vsi enako dačo. Ko je kmetič govoril zadnjo besedo, zakričal je Muršič na vse glas: „ven ž njim“, na kar so še njegovi pristaši dali „ho“ svojim vedno žejnim grlom in stegnili svoje roke proti kmetiču ter ga tiščali. Med tem ravsom slišali smo tudi klici: Kdor bere „Štajerca“, naj pogine. — Čakali so še enega Štajerčevca, ki je tem gospodu zabrusil, da so kričači in slabo omikani, namreč „Štajerc“ pravi človek naj umerje in le mršava naj pogine. Tudi po temu so stegnili svoje dolge roke misleči ga ven potisniti, ali mož krepke rasti, bi pretežek, pa so onemogli. — Tudi mariborskega njivega „Slov. Gospodarja“ moramo malo poštrgati. Ta je namreč pisal o veselici, da se je vršila v nam...

stilni, ali pred nekimi meseci se je s prižnice našalo zoper omenjenega krčmarja in izbacnili so ga cerkvenega ključarstva. Zdaj pa, ko za shod niso mogli dobiti prostora, je ta krčmar postal zonaroden, ako ne — neroden. — Kmetje toraj zor! Naročite si vsi „Štajerca“, vam zbirca za prihodno leto izostane, boste vsaj lahko cigare kadili, pšenica slabo rodi.

Pravda radi razžaljenja časti, Muršič-Schütz.

23. septembra vršila se je pri mariborskem okrajnem sodišču obravnava zaradi razžaljenja na časti p. Franceta Muršiča od sv. Benedikta proti Franc Schützu, trgovcu od sv. Trojice v slov. g. — Predmet obtožbe je bilo neko pismo, katerega je gospod Schütz v septembru 1900 pisal na uradništvo „Štajerca“ v katerem je stalo, da je planček od sv. Benedikta vzel „Štajerca“ naročnikovo. To pismo je povzročilo, da se je uradništvo „Štajerca“ obrnilo z nekim dopisom na poštni urad sv. Benedikta, v župniji Muršič-evi, v kojem dopisu se je pritožba navajala in pretilo s tožbo. To je vzel Muršič za zlo in tožil pisca istega pisma, g. upravitelja „Štajerca“ radi razžaljenja časti, isti bil pa je skoraj smo svoječasno poročali pri razsodnem sodišču Maribori oproščen. Vzlic tej oprostitvi je g. Muršič proti g. Schützu naperjeno obtožbo gonil dalje. V obravnavi došel je zopet g. Horvat iz Bačkove in govore dve hčerke kot pričice, in prisotni Muršič je gotovo od teh mladih deklic mogel slišati, da je on (plan) pri izpraševanju za velikonočno spoved jima razkazal, da naj „Štajerca“, ako ga pri svojih stariših vedejo, raztrgajo ali v peč vržejo in ako bodo vprašani, kje da je „Štajerc“, pa naj rečejo, da ga niso videli. (Sramota za takega duhovnika. Ali uči kršanska mladina lagati?? Daleč smo prišli!) Kaplan Muršič skušal je pri obravnavi z vsakovrstim vmesgovorjenjem delati zmotiti, kar pa se mu ni posrečilo. Ker je Muršič g. Schütza označil kot povzročitelja, vsled česar je poštni urad pri sv. Benediktu prejel od „Štajerca“ dopis, prebrala se je tudi razsodba glasom katere je bil g. upravitelj „Štajerca“ v svojem procesu radi razžaljenja časti oproščen. Zastopnik tožitelja dr. Pipuš je v svojem zagovoru, da se je torej v onem Schützovem pismo očitala kaplanu tatvina ali vsaj vsaj tako nenravno ravnanje, ki je bilo zmožno delati v javnem mnenju zaničevati. Schützov zagovornik dr. Ambrositsch iz Ptujja pojasnil je, da je do razsodnice dognan in naglašal pri tem na potrdilo sodnikov v pravdi Muršič proti Mravlag-u, v katerem je izreklo, da ima Muršič na „Štajerca“ fanatično in da je isto izpustil nad otroci istih starišev, ki so naročniki na „Štajerca“ v načinu, da je šolski učitelj, Antoniji Breznik potegnil robec z glave, in ke knjige ji treščil pod klop in deklico v vešni dežju in pri dolgem potu zapodil domov, in koji priliki se je tako prehladila, da je zbolela. Zagovornik pojasnil je dalje, da je kaplan Muršič nacionalni in neutrudljivi agitator in sovražnik „Štajerca“, da nastopa proti onim otrokom kojih stariši so „Štajerca“ tako surovo, da je tako počenjanje

za duhovnika nedostojno in je skrajni čas da se Muršica vsaj prestavi. — V smislu izvajanj zagovornika, je sodnik zatoženca Schütza, po dokazih, da je Schütz dokaz resnice dognal, oprostil. obsodil pa je kaplana Muršica na povrnitev vseh stroškov. — No, gospod Muršič, bodite že vendar enkrat pametni.

Sv. Marjeta ob Pesnici. (Povodenj.) Dne 17. sept. imeli smo tretjo največjo povodenj. Pesnica razlila se je, ko je pretrgala več provizoričnih jezov nad Sv. Marjeto, čez polja in travnike. Pri Sv. Marjeti je do 200 metrov na široko tekla, kakor reka 1 m. nad okrajno cesto. Svetolenarški poštni voz zamogli so samo s pomočjo načelnika g. Pšeničnika spraviti dalje. Peljal je v deroči vodi konje za uzdo držeč čez 20 metrov daleč po najnevarnejši poti. Poštni voz na odprti cesti bi se bil lahko potopil. Na tem mestu bi bilo jako dobro ko bi se takoj postavil most. Kaj se dogaja še tukaj po zimi? Oni trije mali mostički ne zamorejo toliko vode prepuščati. Gori pri Sv. Kunigundi se je z regulacijo Pesnice pričelo. Voda teče hitro po novi strugi proti Sv. Marjeti, tukaj pa je stara struga preozka in voda mora na polja in travnike izstopiti. Mi smo zdaj večjim nezgodam izpostavljeni kakor kedaj poprej! Regulacija pričeti bi se mogla na vseh krajih ob enem. — Ako se vozijo tujci z železnico od Maribora na Pesnico, gledajo zamaknjeni na tako lepo rodovitno pesniško dolino. Prav res, ta lepi kraj podoben je paradižu, pravijo. Tu raste sadje, vino, kruh in meso, samo mleko odplava posestnikom iz travnikov v Dravo. Regulacije drugih rek, kjer se ne pridobi nikak rodoviten grunt, tam seveda se regulacija izvrši — tudi železnice, pri katerih je sama zguba, se zidajo. To se pravi denar proč metati. Le prašajmo, bodejo li kedaj v 100 letih prodnasta nabrežja svižni nasipi ki so se regulirali v Muri, Dravi, Savinji itd. samo obresti nosila? Gotovo ne in nikoli! Nasprotno pa bi bilo reguliranje Pesnice največje vrednosti, katero je kedaj kdo preračunal. Pri povodnjih Pesnice se pri samo eni občini okoli 1000 gld., ja celo do 2000 gld. davkov odpiše, od 40 občin, od Sv. Jurija do Ormuža, toraj 40krat 2000 gld. bi bilo 80.000 gld. škode v enem letu. Naši stariši trpijo škodo že 30 let! 30krat 80.000gld. znese 2, 400.000 toraj čez dva milijona gld. škode. Toraj plača pesniška dolina že v petih letih regulacijo. Po 5 letih pa bi kase imele vsako leto 80.000 gld. več denarja na davkih iz pesniške doline. Mislimo da ni potrebno poslancu, inženerju nikakega posebnega talenta, da bi vladi razložil, koliko ima sama manj dohodkov ker nič sem dati noče. Upamo da bode vlada poslej bolje gospodarila.

Od sv. Lovrenca nad Mariborom. Jaz sem večkrat videl v „Gospodarju“ in njegovem sinu „Fihposu“ da obrekuje „Štajerca.“ Enkrat je eden izmed teh celo pravil, da se Štajercu meša. Prašam torej „Gospodara“, ali je od 7. do 8. septembra imel slab pogled ali očale potrebne, da je loterijske številke namesto 70 pa 79 zapisal. Jaz sem imel na Trst dve številki postavljeni in to so bile 14 in 79, in sem jih potem veselo zapazil natiskane v „Gospodarju“

misleč: nekaj kron pa že bo. Peljal sem se v Maribor ravno tako kakor tisti lovci nad medveda, ki so kožo preje zapili ko so medveda dobili. — Če se ne motim, bilo je tudi nedavno brati v „Fihposu“ kako njegov urednik z urednikom „Gospodarjevim“ hodita po mariborskih ulicah roko v roki in prepisujeta eden drugimu na hrbtu številke iz loterijskih tablic, in kako ju ljudstvo z radostjo opazuje. Brrrrr, dober tek jima voščim! Sta pač menda grozno zaljubljena, da je njima ničla ljubši kakor devetka. — „Gospodarju“ se meša, „Štajerca“ pa le med ljudi. Zapeljani.

Klerikalna posojilnica v Rečici. Kakor znano, teče proti klerikalni posojilnici v Rečici pri okrožnem sodišču v Celju kazenska preiskava. Sodišče je tudi zaplenilo vse posojilnične trgovske knjige in spise. Seveda je prestrašilo posojilnične ude in še bolj tiste stranke, ki so, zaupajoč duhovniški stranki, naložili pri tej posojilnici svoj denar. Ljudje so vsled tega začeli odpovedovati deleže in vloge. Toda, kdor misli, da se tem ljudem ustreže, se jako moti! Članom posojilnica seveda ni dolžna takoj izplačati njihovih deležev, drugače pa je z vlogami. Vodstvo sicer še uraduje navadne dni ter sprejema tudi vloge, (namreč na častno besedo) če je kdo še tako kratke pameti, da tej posojilnici še kaj zaupa, toda ako kdo zahteva, naj se mu njegov denar izplača, se ga hitro odpravi, češ, da so knjige pri sodnji v Celju. Kako zamore posojilnica poslovati, ko nima nikakih knjig in se vplačane vloge zabeležujejo v navadnem notesu? To je uradovanje, ki se nikakor ne more dopustiti, ker se na ta način lahko zgodijo največje sleparije.

Od nekod. Pred nekaj dnevi potoval sem skoz, meni pred več leti dobro znano Dobje pri Planini in čudil sem se o veliki nerednosti, katere v prejšnjih letih v Dobju ni bilo opaziti. Okoli cerkve ni tistega reda in lepote kakor nekdanj. V zunanjih ograjenih kotih cerkve bile so nekdanj razne lepe cvetlice nasajene, katere so krasile cerkev in ljudstvo do obiskanja službe božje spodbujale; sedaj se obešajo na iste ograje umazane otročje plenice, o kaki cvetlici ni znamenja. Gospod župnik pečajo se baje le s politiko volitvami, občino itd.; hočejo baje prevzeti tudi službo občinskega tajnika. — Ogleдал sem si pri tej priliki tudi občinsko hišo pri cerkvi, kjer je bila nekdanj občinska pisarna, ali čujte! prestrašil sem se te podertine, zunaj manjka strehe, znotraj stolov, mize, peči itd. Splošno sem slišal govoriti, da je sedajni občinski odbor, v sredini z gospodom župnikom, že več let zvišal občinske priklade čez polovico in vendar nima denarja, da bi popravil občinsko hišo in občinske ceste, katere so popolnoma nerabljive. Z beričem gonijo ubogo ljudstvo, da brezplačno in brez hrane popravlja ceste, da bi le ubogega kmeta bolj pritiskali, čeravno že itak plačuje več let zvišane občinske priklade. Pa občinski odborniki in župan ne storijo za občino nič brezplačno in brez hrane. Ob sejnih komajčakajo, da poberejo, stalnino, potem pa hajdi v krčmo, si plačajo delo, najejo in napijejo, končno se še vsled zavžitega rujnega vinca skregajo. — Slišal sem tudi govoriti, da so se v prejšnjih časih v Dobju vršili ljudski shodi, pri

katerih se je ljudstvo razveseljevalo, podučevalo omikalo, ali sedaj ni sluha ne duha o kakšni omiki ali narodnem poduku. „Veleučeni“ župan peča se s pipo v ustih in duhanom v roki, to je ves njegov poduk in omika — Končno sem si še ogledal našo štirirazredno šolo, to je edino kar še Dobje krasno oznanuje, da so bili njega zastopniki vrli možje, da so imeli srce do omike in izobrazbe ljudstva. Naključbi govoril sem tudi s gospodom nadučiteljem Pulkom in sem spoznal iz njegovega govora in vedenja da je mož, kakoršnih se malo najde, da ima srce do poduka in omike, ali žalibog, ena lastovka še naređi spomladi. Več drugokrat. Potovalec.

Iz Velenja se nam piše: V Tonal je pri zadnjem povodnji 16. septembra že ponoči padel v vodo Franz Gupfleitner, čevljar in posestnik z Velenja. Vsled teme in prevelike vode ni bilo rešitve mogla več. Našli so ga drugi dan en četrt ure daleč čisto izslečenega. Sijajen pogreb priredilo mu je gasilsko društvo iz Velenja in Šoštanja. — Povoden je tudi večkrat napravila ogromne škode in razdrla železniški tir, tako da je bil promet Velenje-Spod. Dravoga za več dnij ustavljen. — Žandarmerija je zaplenila Breznika iz Sv. Andraža, ki je bajè delal denar. Njegov so njegovo stanovanje preiskali, našlo se je bajè na pol narejenega denarja in druge stvari ter moč za denar. — Še nekaj. Pri nas traja že skoraj mesec pasji kontumac, za kojega pa prvi gospod Trebunj ni vedel in se je skoraj njegovemu „Pozor“ nekaj neprijetnega zgodilo — bil je 4. avgusta v dratu in smrti rešil ga je le denar. Omenjeni gospod je za časa svojega prejšnjega drugomestnega službovalca imel nad svojo sobo sledeči napis: „Nemčurjem psom je vhod prepovedan!“ Pri nas je bil pa le sam psom in še tega ni razumel „Pozor.“ Če pa „Bajè“ da v krčmi zaušnico, to tudi ni kaj odveč, da je v redu. Tamburica v redu.

Umoritev otroka. Dne 16. septembra se je našel med Ragoznico in Dornavo pri Ptujju ob cesti ležati z vodo napoljeni šoterni grapi mrtvo okoli 3 mesece staro dekletce, ki je bilo le deloma oblečeno. 21. septembra posrečilo se je tukajšnjemu stražniku g. Franju Marinc-u morilko zaslediti in jo aretirati. Morilka-mati je 30letna oženjena viničarica, sedaj služkinja Marjanu Vertič iz Vareje. Grozna ta mati je svoje hudodelstvo obstala. Izročili so jo okrožnemu sodišču.

Iz Sovjaka pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Zadnje številke časnikov poročale so o uspehih, katere imelo našo požarno društvo pri tukaj se veršujočih požarih. Načelnik tega društva namenja svoje zamisli s tem popraviti, da misli sezidati novo skladišče za požarno orodje. Mi bi mu čestitali k takemu podjetju, ko ne bi sedajno skladišče bilo dovolj trdnost in tako prostorno, da društvo lahko pripravi zabavo za vse svoje Lucijike in njihove druge Kleopatrinke brez da bi bilo treba odstraniti požarno orodje. O Ti dragi načelnik kaj si vendar delaš toliko za potrebnih skrbi. Ali Ti ni znano, da je Tvoj tajnik pipar Janez Košar pred nekimi leti kupil (partijno pogodil) hišo, ki stoji sredi Vidma v kateri pa

zdaj ne stanuje in se sploh govori, da nima v njej nobenih najemnikov. Vidiš Ti Matjašek, kaj pa ko bi se ti radi skladišča do svojega gospoda tajnika oglasil? Mi bi ti svetovali, da oblečeš tvojo uniformo, seveda na meč in čelado ne smeš pozabiti ter se tako kot zvišana oseba podaš do tega gospoda in ga poprosiš, da on od svojega pogojenega poslopja en del prepusti za skladišče požarnega orodja. Če nisi ravno na kaki petek ali drugi taki nesrečni dan zagledal prvokrat belega dne in rumenega solnca in če ti je sreča le količkaj mila, stavimo mi kar hočeš, da bi bila Tvoja prošnja uslišana. Seveda moraš storiti vse to ob ugodnem času, kajti taki plemenitaši ki so, (če se zgodovini sploh sme kaj verjeti), potomci Krucev, to je tistih ljudi, ki so v šestnajstem in sedemnajstem stoletju po Spodnjem Štajerskem rogovlili, igrajo dandanes na političnem polju imenitno vlogo, ter sprejemajo le same odlične osebe in še-le te tedaj, kdaj njim je ljubo, na primer, če kdo prinese kako staro pipo (fajfo) ali kaki drugi taki dišeči stroj na preosnovanje ali pa če pride tista naivna sestra, Micika z njenim štiri metre visokim sinčkom iz Maribora na letovišče, misleč, da kot stara devica napravi s tem čast celi župniji. Matjašek bodi tedaj, kolikor ti je mogoče, spreviden ter glej, da boš se vedel, kakor to zahteva dvorska šega, da ne napraviš tvojim družbenikom, ki so sami omikani možje, kake sramote. Da na tem potu ne zadeneš na kako oviro, Ti naznanimo, da se je ta Tvoj tajnik preselil pred kratkim časom v vilo „Pfeifenheim“ (ali pa vilo „pipni dom“) to je tisto poslopje, ki se drži govejega in konjskega hleva od posestnika Čeha — Če to dosežeš, imelo bo društvo dvojni dobiček. Prvič bo orodje hranjeno popolnoma v narodnih poslopih, drugič pa se ne bo bati, da bi še miši ali podgane kedaj več pregriznile brizgalne cevi, kajti ko bi ta Tvoj tajnik le enkrat v mesecu vtaknil svojo številno ploščo v skladišče, gotovo bi pocrkale vse miši in podgane in če bi tudi več metrov globoko v zemlji skrite bile. Matjašek ne bodi jezen, če ti dajemo ta poduk, prepričani smo namreč, da ti mati ni pri zibeli pela pesmice, da bi imel kdaj biti načelnik naše požarne brambe; kajti za to mesto imaš toliko zmožnosti kot kozel za vrtnarja. — Mi, kateri to pišemo smo štirje: Jaz, črnilo, pero in papirje.

Iz glavnega mesta Zagreba. Iz vseh krajev dohajajo vam vsakovrstni dopisi, tedaj tudi jaz želim dragim čitateljem „Štajerca“ pisati par vrstic. — Prepotoval sem veliki del zemlje in prečital mnogo novin; sedaj čitam tudi „Gospodarja“ „Štajerca“ in „Naš Dom“, ali prepričal sem se, da noben časnik, bodisi nemški ali hrvatski, bosnjaški ali češki tako nesramno lažljivo ne obrekuje kakor „Gospodar“ in njegov „mladi.“ Strašno se bojita, da bi jima „Štajerc“ kruheka ne pojedel, ker toliko zoper njega ugovarjata, in bojita se, da bi v njiju lačni žep premalo prišlo. Ne znata, kaj vse bi skupaj spravila, da bi ljudstvo od „Štajerca“ odvrnila. Ali vse zvijače in laži jima ne pomagajo nič, ker „Štajerc“ vedno napreduje in se vedno močnejše razširja. Fihpos zdaj tako vrešči, kakor če kdo mački

na rep stopi, in ako še ni zadosti, pa še zraven prav na debelo kihne in pihne. — V zadnji številki zopet nagovarja slovenske stariše, naj ne dajo svojih otrok tujega jezika učiti. Oj vi krščanski stariši, pomislite malo, kako se godi vašemu sinu, ako ga pokliče cesarska pravica med vojake. Kako je revež tam zasramovan, ker ne razume druge besedice kakar tiste, katere so ga ljuba mati pri zibeli naučili. To so nasledki hujskanja, s katerim so vas nekateri gospodje zapeljali in tako pride, da otrok ko odraste, ne zna dalje kakor od peči do mize. Predragi slovenski narodnjaki, to sprevidite lahko sami, v kaki zadregi ste se že morebiti sami nahajali, ko niste mogli na vprašanje v drugem jeziku odgovoriti. Pa kaj, saj tisti, kateri vas najbolj proti drugemu jeziku hujskajo, ravno tisti drugi jezik prav izvrstno razumejo; njih namen je le, da bi vi ostali nezavedni, oni pa bi še nadalje na vaše stroške svoje malhe polnili. Glejte, „Gospodarjev“ sinček sam pravi, kako smo Slovenci zasramovani in da slovenski sinovi ne pridejo do nikalih višjih služb. Seveda, kdo pa je tega kriv? Krivi so si sami, ker, kar se Janezek ni učil, tudi Janez ne zna, potem pa tudi višje službe ne dobi. Ako boš imel polne žepe „Gospodarjev“ in „Fihposov“, te ta dva ne bosta spravila na nobeno višnjo stopnjo, in boš še vedno ovsen kruh tolkel. S tem bodi dovolj. Ako pa bodeta ta dva brateca še nadalje tako grdo obrekovala, (laž jima je itak prirojena) jih bodeta drugo pot še kaj več slišala. Ako kateri dopisnik teh listov ne zna družega pisati kakor same take kot dosedaj, naj prosi sv. Duha za razsvetljenje in naj poreče s svetim Auguštinom: „O Gospod, tukaj reži, tukaj žgi, da mi v večnosti prizanesesh.“

„Štajerčev“ naročnik.

Zunanje novice.

Blazen profesor. Pred nekaj dnevi je kolovratil po Ljubljani zlasti po različnih uradih, neki tuji gospod, ki se je britko pritoževal, kako ga preganja neka dama, s katero je bil svoj čas bližje znan. Moža, ki se imenoval P. Zaharija, je že to silno razburilo, da je pred svojo sobo našel — prazen zavržen pisemski kuvert. Izkazalo se je, da je mož, ki je bil profesor na realki v Trstu, blazen. Opozorjeni sorodniki so prišli bolnega profesorja iskat in so ga odpeljali v Trst.

Roparski umor v cerkvi. V Sassoferratu v an-konskem okraju so prišli pretekli teden v cerkev trije možje, ki so pripovedovali, da se vračajo z božje poti iz Loreta. Na videz so pokleknili pred veliki altar; ko so pa zapazili, da ni, razun cerkovnika Varanija nihče v cerkvi, so ga umorili z bodali ter so jeli grabiti denar iz shrambre, pobrali so nebrojne zaobljubne darove, dragoceni okit na oltarju itd. Slučajno je župnik potreboval cerkovnika ter je ponj šel v cerkev. Ko se je približal, so roparji ustrelili nanj ter hitro pobegnili. Dva sta srečno ušla, tretjega skritega v gošavi, so zgrabili ljudje. Zdaj zasledujejo orožniki še ostala dva.